

V E N D I M
Nr. 6, datë 26.2.2003

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Zija Vuci	Anëtar i Gjykatës Kushtetuese
Gjergj Sauli	Anëtar i “ “
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 12.12.2002, 13.12.2002 dhe 20.12.2002, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.210/4 Akti që i përket:

KËRKUES:

1. FOTO ÇELO
2. ELENİ DHIMARKO
3. OLIMBI JARAZI
4. EVANTHI PUÇI, të gjithë, të përfaqësuar nga avokat Abaz Brati, me deklaram.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. LLAZO ÇELO
2. SOFOKLI ÇELO, të përfaqësuar nga avokat Viktor Ikonomi, me prokurë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr.66, datë 11.7.2002 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si antikushtetues.

BAZA LIGJORE: Nenet 33/1, 41/1 dhe 42/1 të Kushtetutës dhe neni 27 i ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

Kërkuesi ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin si antikushtetues të vendimit:

- Shqyrtimi i kërkesës nga Gjykata e Lartë është bërë pa u thirrur dhe pa u dëgjuar palët, duke injoruar ndryshimet që i janë bërë nenit 498 të Kodit të Procedurës Civile.
- Kolegji Civil ka deformuar konceptin e provës dhe të faktit të ri. Kushtet që duhet të plotësojë kërkuesi për rishikim vendimi jepen në nenin 497 të Kodit të Procedurës Civile dhe gjykata nuk ka të drejtë të bëjë interpretime tej përmbajtjes së dispozitës.
- Në rast se kërkesa kishte mangësi, ajo sipas nenit 497 të Kodit të Procedurës Civile duhej të kthehej për plotësim dhe jo të vendosej mospranimi.
- Gjatë gjykimit të çështjes, këto prova nuk dihehin dhe nuk kishte mundësi të dihehin, sepse ato u gjetën në Arkivin e Shtetit në datën 8.5.2002.
- Procesi i parregullt rezulton edhe nga fakti se në përbërjen e kolegjit kanë marrë pjesë disa gjyqtarë, që janë pozicionuar kundër kërkesës në një vendim tjetër.

GJYKATA KUSHTETUESE

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Kristofor Peçi, përfaqësuesit e kërkuesve, të subjekteve të interesuara dhe bisedoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

Kërkuesit kanë paraqitur kërkesë në Gjykatën e Rrethit Sarandë për rishikim të vendimit civil nr.708, datë 27.7.1995 të kësaj gjykate, i cili është lënë në fuqi me vendimin nr.940, datë 16.2.1996 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe vendimin nr.142, datë 8.10.1996 të Gjykatës së Kasacionit.

Gjykata e Shkallës së Parë Sarandë ka pranuar kërkesën për rishikim dhe me vendimin nr.93,

datë 23.2.1998 ka prishur vendimin e atakuar. Gjykata e Apelit Vlorë me vendimin nr.502, datë 30.9.1999, ka vendosur ndryshimin e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe duke e gjykuar çështjen në fakt, rrëzimin e kërkesës për rishikim. Ky vendim i gjykatës së apelit, është lënë në fuqi nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë me vendimin nr.403, datë 9.4.2001. Kërkuesit kanë ushtruar rekurs në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, por Kolegji Seleksionues i kësaj gjykate, me vendimin nr.3, datë 18.7.2001, ka vendosur mospranimin e rekursit.

Duke u bazuar në ndryshimet që i janë bërë Kodit të Procedurës Civile me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, sipas të cilit kërkesa për rishikim i vendimit që ka marrë formë të prerë paraqitet përpara Gjykatës së Lartë, kërkuesit në datën 4.6.2002 kanë paraqitur në këtë gjykatë një kërkesë tjetër për rishikim të vendimit që ka marrë formë të prerë, pasi është lënë në fuqi nga të gjitha shkallët e gjykimit.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, që ka shqyrtuar këtë kërkesë në dhomën e këshillimit, me vendimin nr.66, datë 11.7.2002, ka vendosur mospranimin e kërkesës për rishikim, duke arsyetuar ndër të tjera se provat e paraqitura nga kërkuesit me shkresë nuk janë të reja, pra nuk përbëjnë shkak për rishikim të vendimit të formës së prerë.

Gjykata Kushtetuese çmon se shkaqet e parashtuara nga kërkuesit për shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, nuk kanë të bëjnë me shkelje të të drejtave kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, siç parashikohet nga neni 131/f i Kushtetutës.

Kërkuesit kanë pretenduar në radhë të parë, se bazuar në ndryshimet që i janë bërë Kodit të Procedurës Civile, kërkesa për rishikim nga Gjykata e Lartë duhej të shqyrtohej në seancë gjyqësore me pjesëmarrjen e palëve dhe jo në dhomën e këshillimit.

Shqyrtimi i çështjes nga Gjykata e Lartë në dhomën e këshillimit, në rastin konkret, ka cenuar zhvillimin e një procesi të rregullt. Ndryshimet që i janë bërë titullit të III-të të Kodit të Procedurës Civile lidhur me rishikimin, kanë të bëjnë kryesisht me kompetencën për paraqitjen e një kërkesë të tillë. Kështu, kjo kërkesë paraqitet në Gjykatën e Lartë në vend të gjykatës që ka dhënë vendimin siç ishte më parë. Megjithatë, pavarësisht nga ndryshimet e bëra në nenin 498, si ndryshimi i titullit dhe heqja e shprehjes se vendimet merren në dhomën e këshillimit pa pjesëmarrjen e palëve, nuk ka ndryshuar procedura e shqyrtimit të kërkesës për rishikim. Në paragrafin e parë të nenit 498 të ndryshuar, thuhet se: "... kur kërkesa është bërë jashtë rasteve të përcaktuara në nenin 494 ose kur është bërë nga ata që nuk e kanë këtë të drejtë, si dhe kur rezulton haptazi e pambështetur, gjykata vendos mospranimin e saj". Nga ky përcaktim ligjor kuptohet se shqyrtimi i kërkesës nga Gjykata e Lartë, kur ajo është bërë jashtë kriterëve ligjore, bëhet në dhomën e këshillimit pa pjesëmarrjen e palëve. Një verifikim i tillë i kërkesës, nëse i plotëson ose jo kushtet për shqyrtim, është atribut i dhomës së këshillimit dhe jo i seancës gjyqësore. Aq më tepër mospranimi i kërkesës vendoset pas këtij shqyrtimi paraprak dhe jo në seancë gjyqësore. Prandaj, përcaktimi në ligj, se në këto raste gjykata vendos mospranimin, dëshmon se shqyrtimi i kërkesës për rishikim për të verifikuar paraqitjen e saj sipas kriterëve ligjore, bëhet në dhomën e këshillimit. Ky është një qëndrim rigoroz i ligjvënësit, i përcaktuar edhe në nenin 480 të Kodit të Procedurës Civile për shqyrtimin e rekursit në dhomën e këshillimit.

Në të njëjtin përfundim arrihet edhe po të krahasohet përmbajtja e nenit 498 të Kodit të Procedurës Civile me nenin 453 të Kodit të Procedurës Penale, i cili parashikon shqyrtimin e kërkesës për rishikim nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë.

Kjo dispozitë, sipas ndryshimeve që i janë bërë me ligjin nr.8813, datë 13.6.2002, ka pothuaj të njëjtën përmbajtje me nenin 498 të Kodit të Procedurës Civile me shtesën, që në paragrafin e parë thuhet shprehimisht që, kërkesa e rishikimit shqyrtohet nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë në dhomën e këshillimit, pa praninë e palëve.

Ky plotësim i bërë me një ligj të mëvonshëm për rishikimin e vendimeve në fushën penale, tregon qartë qëllimin e ligjvënësit për shqyrtimin e këtyre çështjeve paraprakisht në dhomën e këshillimit edhe në fushën civile. Ky qëllim del nga krahasimi i përmbajtjes së këtyre neneve të Kodit të Procedurës Penale e Kodit të Procedurës Civile për mënyrën e shqyrtimit të kërkesës për rishikim, e cila është e njëjtë. Mungesa e shprehjes në Kodin e Procedurës Civile që shqyrtimi bëhet në dhomën e këshillimit, pa praninë e palëve (siç përcaktohet shprehimisht në Kodin e Procedurës Penale), nuk do të thotë se në këtë rast do të zbatohet procedurë tjetër, përderisa edhe këtu gjykata, në mungesë të kriterëve ligjore, vendos mospranimin e kërkesës, gjë që bëhet vetëm në dhomën e këshillimit.

Një shqyrtim i tillë nuk mund të konsiderohet antikushtetues, sepse nuk mohon asnjë të drejtë

të Palëve përderisa kërkesa në fakt nuk i plotëson kriteret ligjore për të kaluar çështjen në seancë.

Duke verifikuar qëndrimin e mbajtur nga Gjykata e Lartë për shqyrtimin e kërkesës për rishikim, Gjykata Kushtetuese thekson se kërkesa për rishikim ashtu si edhe rekursi ushtrohen vetëm kur plotësohen kriteret të caktuara ligjore, ekzistenca e të cilave verifikohet nga gjykata në dhomën e këshillimit. Në trajtimin e këtyre problemeve, Gjykata Kushtetuese nuk vendos rregulla të reja dhe as ometon dispozitat e ligjit, por vetëm sqaron kuptimin e tyre në funksion të kontrollit kushtetues për procesin e rregullt ligjor.

Përsa i përket pretendimeve të tjera të kërkuarve që kanë të bëjnë me karakterin e provave të paraqitura prej tyre, është fakt se Gjykata e Lartë, ka arsyetuar në vendim se ato nuk janë prova të reja dhe për këtë shkak ka vendosur mospranimin e kërkesës. Ky vlerësim është brenda kompetencave që i njeh ligji kësaj gjykate dhe për këtë nuk mund të bëhet rivlerësimi nga asnjë organ tjetër.

Lidhur me pretendimin se në përbërjen e kolegjit kanë marrë pjesë disa gjyqtarë që janë pozicionuar kundër tyre në një vendim tjetër, kërkuarist nuk përcaktojnë se për cilin vendim dhe për cilët gjyqtarë bëhet fjalë, pra nuk argumentojnë pakushtetutshmërinë e një veprimi të tillë. Për këtë çështje janë dhënë disa vendime si për themelin dhe për dy kërkesat e rishikimit, prandaj përcaktimi dhe argumentimi konkret ishte i domosdoshëm për të provuar këtë pretendim.

Përfundimisht, Gjykata Kushtetuese çmon se pretendimi për shkelje të të drejtave kushtetuese për proces të parregullt, nuk qëndron.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 124/f të Kushtetutës si dhe nenit 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, me shumicë votash,

V E N D O S I:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.